

Staidéar Gnó – Gnáthleibhéal Amháin
LEABHRÁN SCRÚDAITHE

Scrúduimhir an Iarrthóra

Coimisiún na Scrúduithe Stáit

SCRÚDÚ AN TEASTAIS SHÓISEARAIGH 2014

STAIÉAR GNÓ – GNÁTHLEIBHÉAL

DÉ MÁIRT 10 MEITHEAMH 2014 – MAIDIN 9.30-12.00

Freagair Roinn A (ag tosú ar Leathanach 2) agus Roinn B (ag tosú ar Leathanach 9)

**Teastas Sóisearach
Gnáthleibhéal**

STAMPA AN IONAIID

Is ceadmhach áireamhain a úsáid.

Déanamh agus Múnla an Áireamhain a Úsáideadh:

1. Suim na n-iomlán bun leathanaigh	
2. Móriomlán na gceisteanna/ceiste a dícheadaíodh	
3. An marc iomlán a bronnadh (1 lúide 2)	
4. Bónas don fhreagairt trí mheán na Gaeilge	
5. An marc iomlán a bronnadh má tá Bónas don fhreagairt trí Ghaeilge san áireamh (3 + 4)	
Nóta: Caithfidh an marc ar líne 3 (nó líne 5 má bhronntar Bónas do Ghaeilge) a bheith mar an gcéanna leis an marc sa bhosca Móriomlán.	

Ceist	Marcanna an Scrúdaitheora	Marcanna an Scrúdaitheora Chomhairligh
Iomlán Roinn A		
Roinn B:		
1		
2		
3		
4		
5		
6		
7		
8		
Iomlán		
Bónas don Ghaeilge		
Móriomlán		
Grád		

ROINN A

(100 marc)

Freagair an 20 ceist ar fad. Tá 5 mharc ag gabháil le gach ceist.

1. Cad dóibh a seasann na litreacha seo a leanas? (Scriobh gach freagra go hiomlán sa spás atá ar fáil dó.)

CGB	
UMB	

2. Freagair ceisteanna (i) agus (ii) a leanann an doiciméad seo:

Harford Tta	Paire Ghnó an Churraigh, Cill Dara Teileafón: 045-538612 Facs: 045-538517	Uimh. 8266
Dáta:	4 Meitheamh 2014	
Fuarthas ó:	Máiréad Ní Shluagháin	
An tSuim:	Trí chéad ochtó cúig euro, caoga cent	€385.50
<i>Le Buíochas</i>	Sínithe: <i>Séamas Ó Muirthíle</i>	Roinn na gCuntas

(i) Cén t-ainm atá ar an doiciméad seo? _____

(ii) Cé leis ar íocadh an t-airgead? _____

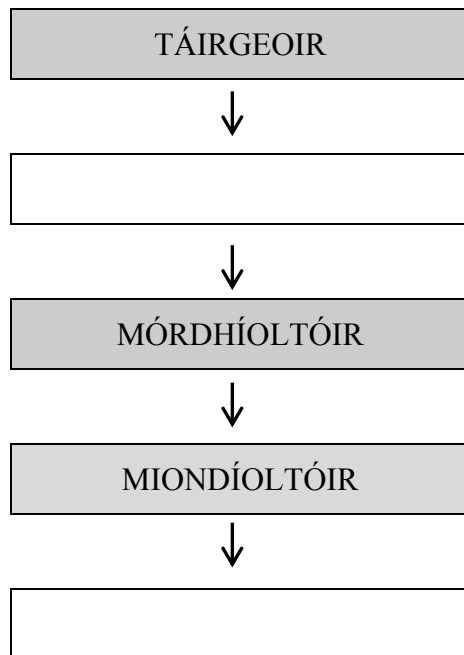
3. Líon isteach an dá phríomhghné mhargaíochta atá ar iarraidh sna spásanna atá ar fáil dóibh:

	PRAGHAS	ÁIT	
--	----------------	------------	--

4. Cuir tic (✓) i ndiaidh gach abairt ag taispeáint cé acu FÍOR nó BRÉAGACH í

	FÍOR	BRÉAGACH
Is é is ollmhargadh ann ná siopa mór féinseirbhíse.		
Is é is margadh sráide ann ná áit ina gceannaíonn daoine nuachtáin agus peitreal.		
Is comhlacht atá mar úinéir agus mar bhainisteoir ar thrádálaí aonar.		

5. Lion isteach an **dá** bhosca atá folamh sa Slabhra Dháileacháin seo a leanas:

6. Cuir slointe na gcustaiméirí seo a leanas in ord aibítire:

SEOSAMH Ó CAOINLEÁIN SEÁN Ó CUIRC SÉAMAS Ó CUINN JASON Ó COIGLIGH

(i)	
(ii)	
(iii)	
(iv)	

7. Is ó leabhair Mhic Chionaith Tta a tógadh na figiúirí seo a leanas:

Feithiclí Mótair	€95,000	Stoc Deiridh	€27,500
Pá	€17,800	Airgead sa Bhanc	€32,750

Iontráil **agus** suimigh na Sócmhainní Reatha sa sliocht seo a leanas as Clár Comhardaithe Mhic Chionaith Tta ar an 31 Nollaig 2013:

Sliocht as Clár Comhardaithe Mhic Chionaith Tta ar an 31-12-2013	
SÓCMHAINNÍ REATHA	€
SÓCMHAINNÍ REATHA IOMLÁNA	

8. Cuir in iúl cé acu san Earnáil Phríomhúil, san Earnáil Thánaisteach nó in Earnáil na Seirbhísí (Treasach) atá gach obair díobh seo a leanas. Cuir tic (✓) sa bhosca ceart **i ngach** cás:

OBAIR	PRÍOMHÚIL	TÁNAISTEACH	SEIRBHÍSÍ
BÁICÉIR			
FEIRMEOIR			
DOCHTÚIR			

9. Comhlánaigh an abairt seo a leanas:

Is é is ‘Barrachód’ ann ná _____

10. Lóisteaíl Liam Mac Comhghaill €1,400 i gCuntas Taisce ina bhrainse An Post áitiúil. Is é an ráta úis ar thaiscí ná 2% in aghaidh na bliana. Bliain ina dhiaidh sin d’aistarraing sé an t-airgead go léir agus an t-ús leis. Ní raibh ar Liam cáin ar bith a íoc ar an ús a tuilleadh.

Ríomh an méid iomlán a d’aistarraing sé. Taispeáin do fhreagra agus do chuid oibre.

Freagra	Obair
€	

11. I **ngach** spás thíos, scríobh an téarma ceart cuntais club ón liosta seo a leanas de shé téarmaí:

CATHAOIRLEACH

CISTEOIR

CAITEACHAS

CLÁR

CISTE CARNTHA

SÍNTIÚIS

(Ní bhaineann trí cinn de na téarmaí thuas le míniú ar bith thíos.)

	TÉARMA CUNTAS CLUB	MÍNIÚ
(i)		Liosta ábhar le plé ag cruinniú.
(ii)		Táillí ballraíochta íoctha le club.
(iii)		Coimeádann cuntas ar fháltais agus ar íocaíochtaí an chlub.

12. Tá tomhaltóir, a thugann ar ais earra lochtach nach féidir é a dheisiú, i dteideal

(i)

NÓ

(ii)

Comhlánaigh an dá bhosca.

13. Sna spásanna atá ar fáil thíos, sainaitn gach ceann de na compháirteanna ríomhaire uimhrithe 1, 2, 3.

		
1.	2.	3.
<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>

14. Tabhair dhá chúis ar cheart do theaghlach buiséad a ullmhú.

(i) _____

(ii) _____

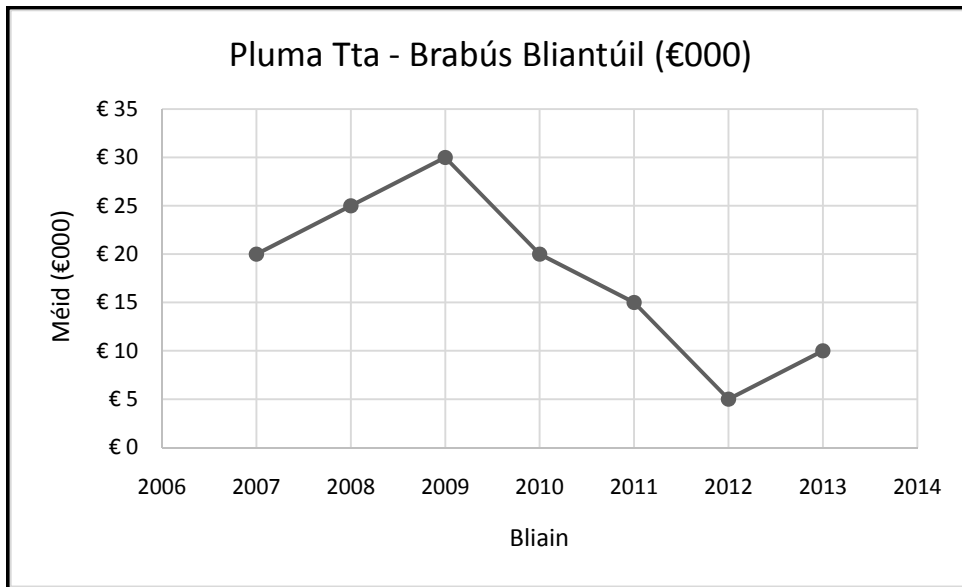
15. Taispeánann Colún 1 liosta de théarmaí a bhaineann le caidreamh tionsclaíoch. I gColún 2 tá liosta mínithe a d'fhéadfaí a thabhairt, b'fhéidir, ar na téarmaí sin. (Tá míniú amháin nach mbaineann le téarma ar bith.)

Colún 1 – Téarmaí	Colún 2 – Mínithe
1. Stailc	A. Ionadaí a thoghtar ag fostaithe i gceardchumann
2. Stíobhard Ceardlainne	B. Deireann an fostóir leis an bhfostaí imeacht ón obair.
3. Dífhostú	C. Diúltaíonn fostaithe aon ragobair a dhéanamh
	D. Tarraingíonn fostaithe a gcuid saothar siar mar gheall ar aighneas

Meaitseáil an dá liosta. Déan litir an mhínithe atá ceart a chur faoin uimhir chúí thíos:

1.	2.	3.
<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>

16. Taispeánann an líneghraf seo a leanas brabús bliantúil Pluma Tta le seacht mbliana anuas:

Agus tú ag baint úsáide as an ngraf thuas, freagair **gach ceann** de na ceisteanna seo a leanas:

	Ceisteanna	Freagraí
(i)	Sainaithin an bhliain ar tharla an brabús ba mhó.	
(ii)	Sainaithin an bhliain ar tharla an brabús ba lú.	
(iii)	Cén brabús a bhí ag an gcuideachta sa bhliain 2007?	

17. Is é is Cuideachta Theoranta Phríomháideach ná

Gnólacht ar le duine aonair é

Gnólacht ar leis an stát é

Gnólacht ar le scarshealbhóirí é

(Cuir tic (✓) sa bhosca ceart.)

18. Cheannaigh Sorcha Ní Riain earraí grósaera ar €22.46 ina siopa áitiúil. Thug sí nóta €50 don chúntóir siopa agus fuair si €27.54 mar shóinseáil. D'úsáid an cúntóir siopa an líon ba lú nótaí agus bonn ab fhéidir nuair a bhí sí ag comhaireamh sóinseáil Shorcha. Comhlánaigh an anailís nótaí/bonn agus taispeáin cé mhéad nótaí agus bonn de gach sórt a tugadh do Shorcha mar shóinseáil.

ANAILÍS NÓTAÍ/BONN												
SÓINSEÁIL	€50	€20	€10	€5	€2	€1	50c	20c	10c	5c	2c	1c
€27.54												

19. Ón mbuiséad Rialtais seo a leanas don bhliain 2015, ríomh an difríocht idir Ioncam Iomlán agus Caiteachas Iomlán. Cuir in iúl cé acu **buiséad barrachais** nó **buiséad easnaimh** é:

Buiséad Rialtais 2015	
	€ (milliúin)
Ioncam Iomlán	79,560
Caiteachas Iomlán	66,980

20. Freagair (A) nó (B):

- (A) Comhardaigh an Cuntas Bainc seo a leanas agus tabhair anuas an t-iarmhéid ag deireadh na míosa:

Dr				Cuntas Bainc				Sr
Dáta	Sonraí	F	Iomlán	Dáta	Sonraí	F	Iomlán	
2014			€	2014			€	
Már 1	Iarmhéid	t/a	890	Már 7	Teileafón	MLG ₃	660	
14	Díolacháin ar Airgead Tirim	MLG ₂	4,150	28	Fógraíocht	MLG ₅	1,550	

NÓ

- (B) Comhardaigh an Cuntas Bainc seo a leanas trí na trí línte deiridh den cholún ‘Iarmhéid’ a chomhlánú:

Cuntas Bainc					
Dáta	Sonraí	F	Dr	Sr	Iarmhéid
2014			€	€	€
Már 1	Iarmhéid	t/a			890
7	Teileafón	MLG ₃		660	
14	Díolacháin ar Airgead Tirim	MLG ₂	4,150		
28	Fógraíocht	MLG ₅		1,550	

Don scrúdaitheoir amháin:	Iomlán na Marcanna ar Roinn A		Iomlán carnach t/aa:	
---------------------------	-------------------------------	--	----------------------	--

Nóta:

Ar na leathanaigh seo a leanas, tá spás curtha ar fáil
chun gach ceist i Roinn B a fhreagairt.

Freagair **cúig** cheist ar bith.

Léigh na ceisteanna i Roinn B go cúramach, le do thoil,
sula bhfreagraíonn tú iad.

Is ceadmhach an spás seo a úsáid le haghaidh obair gharbh, más gá.

Le húsáid le Roinn B – Ceist 1

(A)

Teaghlach Uí Laoi	MEÁN FÓMH	DEIR. FÓMH	SAMH	NOLL	IOMLÁN
IONCAM PLEANÁILTE	€	€	€	€	€
Brian Ó Laoi – tuarastal					
Áine Uí Laoi – tuarastal					
Sochar leanaí					
A. IONCAM IOMLÁN					
CAITEACHAS PLEANÁILTE					
<i>Seasta</i>					
Cíos tí					
Árachas gluaisteáin					
Árachas sláinte					
Fo-iomlán					
<i>Neamhrialta</i>					
Costais teaghlaigh					
Costais reatha gluaisteáin					
Solas agus teas					
Costais teilifíseáin					
Costais oideachais					
Fo-iomlán					
<i>Roghnach</i>					
Bronntanais					
Costais siamsaíochta					
Costais saoire					
Fo-iomlán					
B. CAITEACHAS IOMLÁN					
Airgead Tirim Glan (A – B)					
Airgead Tirim Tosaigh					
Airgead Tirim Deiridh					

(B)	Ríomh an phréimh árachais sláinte bhliantúil a íocann teaghlach Uí Laoi. Taispeáin do fhreagra agus do chuid oibre.	
	Freagra: €	Obair:

(C)	An le teaghlach Uí Laoi an teach ina gcónaíonn siad?	Freagra (Is leo nó ní leo):	
	Cúis amháin :		

Don scrúdaitheoir amháin::	Iomlán t/a:		Iomlán ar Cheist 1:		Iomlán carnach t/aa	
----------------------------	-------------	--	---------------------	--	---------------------	--

Le húsáid le ROINN B – Ceist 2

(A) (i)

Cuntas Trádála, Cuntas Leithghabhála Brabúis agus Cailiteanais de Rossa Tta don bhliain dar chríoch 31 Nollaig 2013				
		€	€	€

Tá spás don Chlár Comhardaithe ar an gcéad leathanach eile

Obair

Le húsáid le ROINN B – Ceist 2 (ar leanúint)

(A) (ii)

Clár Comhardaithe de Rossa Tta mar a bhí ar			
		€	€

(B)	(i)	Mínigh an téarma 'Rótharraingt Bhainc' sa Chomhardú Trialach.	Don Oifig Amháin	
	(ii)	Ríomh an Brabús Glan mar chéatadán de Dhíolacháin ar Airgead Tirim agus tú ag baint úsáide as an bhfoirmle atá curtha ar fáil. Taispeáin do fhreagra agus do chuid oibre.	$\frac{\text{Brabús Glan}}{\text{Díolacháin ar Airgead Tirim}} \times \frac{100}{1}$	
			Freagra:	%

Don scrúdaitheoir amháin:	Iomlán t/a:		Iomlán ar Cheist 2:		Iomlán carnach t/aa:	
---------------------------	-------------	--	---------------------	--	----------------------	--

Le húsáid le ROINN B – Ceist 3

(A)	(i) Agus tú ag baint úsáide as an eolas atá ar fáil sa luachan árachais, ríomh an glanchostas iomlán ar theach Chathail Uí Chinnéide agus an inneachar a chur faoi árachas. Taispeáin do fhreagra agus do chuid oibre.	Don Oifig Amháin	
Freagra €	Obair		

(B)	Scríobh an litir a sheol Cathal Ó Cinnéide chuig Mícheál Ó Lionáird i gCuideachta Árachais Ghort Ard Tta ar an 6 Meitheamh 2014.		

Le húsáid le ROINN B – Ceist 4

			Freagra	Obair	Don Oifig Amháin
(A)	(i)	Ríomh bunphá Aoife Ní Loingsigh in aghaidh na huaire an chloig. Taispeáin do fhreagra agus do chuid oibre.	€		
	(ii)	Ríomh cé mhéad a thuilleann sí as uair an chloig amháin ragoibre. Taispeáin do fhreagra agus do chuid oibre.	€		
	(iii)	Ríomh an líon uaireanta an chloig ragoibre a d'oibrigh sí i Seachtain 21. Taispeáin do fhreagra agus do chuid oibre.			
	(iv)	Mínigh an téarma 'Ollphá'.			
	(v)	Asbhaineann fostóir Aoife €20 gach seachtain óna pá le haghaidh scéim choigiltis. Liaigh dhá shórt éagsúla institiúide inarbh fhéidir an t-airgead seo a chur chun toradh a thuilleamh do Aoife.			
		1.	2.		

(B)	An tseachtain ina dhiaidh sin d'oibrigh Aoife ar feadh 39 uair an chloig. Rinneadh €75.80 a asbhaint mar ÍMAT agus 7% dá hollphá a asbhaint mar ASPC. Ni raibh aon athrú ar a bunphá ná ar an asbhaint le haghaidh scéim choigiltis. Agus tú ag baint úsáide as an eolas seo, comhlánaigh a duillín pá do Sheachtain 22.		
-----	--	--	--

Fostaí Uimh. 10	Aoife Ní Loingsigh		Seachtain 22	Dáta:	
PÁ:	€	ASBHAINTE:	€	Stóir na Sionainne Tta	
BUNPHÁ		ÍMAT			
RAGOBAIR		ÁSPC			
		COIGILTEAS			
OLLPHÁ		ASBHAINTEÍ IOMLÁNA	€	GLANPHÁ	

(C)	Breac síos dhá cheart atá ag Aoife agus dhá fhreagracht atá uirthi mar fhostaí i Stóir na Sionainne Tta.				Don Oifig Amháin
	Cearta:	Freagrachtaí:			
	1.	1.			
	2.	2.			

Don scrúdaitheoir amháin:	Iomlán t/a		Iomlán ar Cheist 4:		Iomlán carnach t/aa:
---------------------------	------------	--	---------------------	--	----------------------

Le húsáid le ROINN B – Ceist 5

(A)

(i) Cén doiciméad gnó a sheiceálfadh Mícheál Ó Briain sula seolfadh sé an tOrdú chuig Soláthair Leictreon Tta?		Don Oifig Amháin
Freagra:		

(ii) Comhlánaigh an tOrdú:

Ollríomhairí Tta		Uimh. Ordaithe: 3678					
Eastát Tionsclaíoch an Chonartha Luimneach							
Teileafón: 061 6543279		Cláruimhir CBL IE 7016542					
Facs: 061 6543278							
e-phost: cworld@shan.ie							
Dáta: _____							
<table border="1" style="width: 100%; height: 100px;"> <tr><td> </td></tr> <tr><td> </td></tr> <tr><td> </td></tr> <tr><td> </td></tr> <tr><td> </td></tr> </table>							
Soláthair, le do thoil, na hearraí seo a leanas:							
CAINNÍOCHT	SONRAÍ	PRAGHAS AN CEANN					
		€					
Síniú:	Teideal:						

Le húsáid le ROINN B – Ceist 5 (ar leanúint)

(B) Comhlánaigh an Sonrasc:

Soláthair Leictreon Tta

Páirc Ghnó na hAbhann Móire, Mala, Co. Chorcaí.

SONRASC Uimh. 1560

Teileafón: 021-724186
 Facs: 021-725224
 e-phost: esupplies@cork.ie

Clarúimhir CBL: IE8329167

Dáta: _____

D’Uimhir Ordaithe: _____

CAINNÍOCHT	SONRAÍ	DÉANAMH	PRAGHAS AN CEANN €	IOMLÁN €
Carraeireacht Íoctha E & E E			Iomlán (Gan CBL san áireamh)	
			Lascaine Thrádála	
			Fo-iomlán	
			CBL	
			Iomlán (CBL san áireamh)	

Obair (más gá)

Le húsáid le ROINN B – Ceist 5 (ar leanúint)

(C) Iontráil an íocaíocht seic i gCuntas Baine Ollríomhairí Tta.

Ollríomhairí Tta- Cuntas Baine							
Dr							Sr
Dáta	Sonraí	F	Iomlán	Dáta	Sonraí	F	Iomlán
2014			€	2014			€

NÓ

Ollríomhairí Tta – Cuntas Baine						
Dáta	Sonraí	F	Dr	Sr	Iarmhéid	
2014			€	€	€	

Don scrúdaitheoir amháin:	Iomlán t/a:		Iomlán ar Cheist 5:		Iomlán carnach t/aa:	
---------------------------	-------------	--	---------------------	--	----------------------	--

Is ceadmhach an spás seo a úsáid le haghaidh obair gharbh más gá.

Le húsáid le ROINN B – Ceist 6

(A) Iontráil an beart den 19 Feabhra 2014 sa Dearbhán Mionairgid.

FOSTER Tta		DEARBHÁN MIONAIRGID UIMH. 78	
		Dáta	
Sonraí		Méid	
		€	c
Síniú:			

(B)	(i) Luaigh cúis amháin go mbaineann gnólacht úsáid as Leabhar Mionairgid.	Don Oifig Amháin	

Freagair Cuid (B) (ii) ar an gcéad leathanach eile

Is ceadmhach an spás seo a úsáid le haghaidh obair gharbh más gá

Le húsáid le ROINN B – Ceist 6 (ar leanúint)

(B) (ii)

Leabhar Mionairgid Foster Tta

Dr			Sr								
Dáta	Sonraí	Iomlán	Dáta	Sonraí	Uimh. Dearbháin	Iomlán					
		€				€	€	€	€	€	€

Don scrúdaitheoir amháin:	Iomlán t/a:		Iomlán ar Cheist 6:		Iomlán carnach t/aa:	
---------------------------	-------------	--	---------------------	--	----------------------	--

Le húsáid le ROINN B – Ceist 7

(A)	(i) Míneigh dhá bhuntáiste a bhaineann le húsáid iompar bóthair.	Don Oifig Amháin	
	1.		
	2.		
	(ii) Míneigh dhá mhíbhuntáiste a bhaineann le húsáid iompar bóthair.		
	1.		
	2.		
(B)	(i) Ríomh an t-am is déanaí is féidir le tiománaí ó Chúireirí Sciobtha Tta imeacht ó Ghaillimh chun an paicéad a thabhairt ar láimh faoi 11.00 a.m. i Loch Garman. Taispeáin do fhreagra agus do chuid oibre.		
	<p>Freagra:</p> <p>An t-am imeachta is déanaí: _____</p>	Obair	
(ii)	Má thaistealaíonn an veain seachadta 25 ciliméadar do gach lítear díosail, ríomh cé mhéad lítear díosail a úsáideadh ar an aistear fillte go Loch Garman agus ar ais. Taispeáin do fhreagra agus do chuid oibre.		
	<p>Freagra:</p> <p align="center">Lítir</p>	Obair	
(iii)	Má chosain an díosal €1.50 ar lítear, ríomh costas iomlán an díosail a úsáideadh. Taispeáin do fhreagra agus do chuid oibre.		
	<p>Freagra:</p> <p align="center">€</p>	Obair	

Le húsáid le ROINN B – Ceist 7 (ar leanúint)

(C)	Mínigh dhá cheann de na téarmaí seo a leanas a bhaineann le hiompar in Éirinn: Lánaí Rothair Dolabhóithre Mótarbhealaí Tolláin.	Don Oifig Amháin
1.		
2.		

Tá Ceist 8 ar an gcéad leathanach eile.

Don scrúdaitheoir amháin:	Iomlán t/a		Iomlán ar Cheist 7:		Iomlán carnach t/aa	
---------------------------	------------	--	---------------------	--	---------------------	--

Le húsáid le ROINN B – Ceist 8 (ar leanúint)

(B)	(i) Luaigh dhá chúis go n-onnmhairíonn Éire earraí agus seirbhísí go dtí tíortha eile.	Don Oifig Amháin	
	1.		
	2.		
	(ii) Mínigh dhá dheacracht a d’fhéadfadh a bheith ag Céinbhianna Tta dá mba mhian leo táirgí talmhaíochta a onnmhairiú go dtí an RA.		
	1.		
	2.		

(C)	Tá Gearóid Ó Cearbhaill ina Bhainisteoir Díolacháin i gCéinbhianna Tta. Tá sé ag dul go dtí an RA chun díolacháin a chur chun cinn ann. Cuireann se óstán in áirithe do sheachtain a chosnaíonn £630.00 (Steirling).			
	(i) Más é an Ráta Malairte ná €1=£0.84, ríomh an méid euro a bheidh air a íoc ar a bhille óstáin. Taispeáin do fhreagra agus do chuid oibre.			
	Freagra: €	Obair		
	(ii) Luaigh dhá shampla de chur chun cinn díolachán.			
	1.			
	2.			

Don scrúdaitheoir amháin:	Iomlán t/a:		Iomlán ar Cheist 8:		Iomlán carnach
---------------------------	-------------	--	---------------------	--	----------------

Leathanach Bán